

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Variorum In Europa Itinerum Deliciae

Chyträus, Nathan

[Herborn], 1599

VD16 C 2803

Bruxellis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70708)

BELGICA.

BRUXELLIS.

ANno 1558. exeunte Decembri in exequiarum
Caroli V. pompa funebri navis supra L. pe-
des longa Phil. regem Hispaniæ admirabili
arte & opere præcessit, cujus sinistrae parti se-
quentia inscripta legebantur:

*Non auri sitis aut fama ambitiosa cupido,
Non sceptri persuasit amor, tot adire labores:
Humani sed te generis pia cura coëgit,
Navibus ignotas investigare per oras,
Queis sacra inferres, populos Christoq; dicares,
Membra salutifera lustrans aspergine lympha.*

Fide Indis invec̄ta,
Tuneto capto & restituto, captivisq; reductis.
Metone Coroneq; vi captis.
Germania Bohemiaq; sedatis.
Geldria recepta.
Alphrodifio deleto.

Ad latus dextrum.

*Successus neq; te, Casar, spes certa petiti,
Destituit: donec te littore solvit Ibero:
Neptuno sternente viam, & Tritonibus udis,
Auspiciis veneranda tuis, transq; aquora vecta
Religio, tandem auriferis allabitur Indis:
Luce nova irradians mersas caligine mentes.*

Mari pacato.
Tremiseno restituto.
Solymanno profligato.
Orbe novo invento.

Ll v

DE PUPPI VEXILLUM MAGNUM DEPENDEBAT, cum hac inscriptione:

Imp. Cæs. Carolo Max. P. F. Augusto, Gal. Indico, Turc. Africo, Sax. victori triumphatoriq; multarum gentium. Tametsi res ab eo terra mariq; gestæ, singularis humanitas, incomparabilis prudentia, ardentiss. religio satis terrarum orbi conspicuæ sunt: Resp. tamē Christiana ob memoriam iustitiæ, pietatis, virtutisque ejus: Victoriā Navem, quæ mundum circumivit, quem suis ipse victoriis illustravit, P. D. S. B. P.

Præterea quod novum orbem orbi nostro patefecerit: exteris gentibus Christiano nomini additis: multisq; regnis provinciisq; Hispaniar. aucto Imperio.

Quod Solymanum Turcarum imperatorem, cum c c c. m. equitum: c. m. peditum Germaniæ impendentem, ruptis in fuga pontibus, amissisq; x v. millibus equitum in suos fines compulerit: Germaniā servatā.

Quod classe Peloponnesum invadens, civitates Turcarum Methonem & Coronem vi cepit.

Quod Barbarossam tyrannum, cum c c. m. peditum, xvi. equitum m. prælio ad Carthaginem superatum; arce Goletana l x. triremibus, multis piraticis navibus, cum nautico bellicoq; apparatu, ipsa Tuneto, Hippone novo, Hippone Regio civitatibus captis; regno Tunetano, Imperioq; Libyæ spoliaverit: restituto, vestigaliq; facto veteri legitimoq; rege.

Quod undeviginti Christianorum captivorum millia eo bello liberata in patriam reduxit.

Quod regnum Tremissen. devictā prælio Mauritanā Regi restituerit.

Quod Aphrodisium Libyæ nobilissimum emporium, Sussam, Monasterium & Clupeam classe cepit: maritimasq; Libyæ civitates principesq; vestigales fecerit.

Quod duas Turcarum classes, nostrum mare infestantes, duobus præliis, altero ad littus Mauritanæ, ad Siculum altero, deleverit.

Quod pristinam Reip. Januensium libertatem restituerit.

Quod

Quód Ducatum Mediolanensem, vi. exercitibus hostium repulsis, tribusq; magnis præliis devictis, Imperio Rom. bis, Duci semel restituerit.

Quód præclaro rei militaris peritiæ exemplo, primùm cunctando, mox longis difficilibusq; itineribus celeriter confectis, Albiq; tramisso, tumultuantis Germaniæ motus, pacata insuper Bohemia, victor sedaverit.

Quód contra Christiani nominis hostes sponte, contra Christianos non nisi laceffitus, & injuriam propulsans, arma sumpserit. Fortiss. Catholico Opt. q. Principi: titulos trophæaque, additis tumulo regnor. signis, devictarumq; gentium imaginibus; eadem Christiana Resp. majestati ejus devotiss. D. D.

Ad columnas Herculis navim sequentes.

*Jure tibi Herculeas sumpsiisti signa columnas,
Monstrorum domitor temporis ipse tui.*

EPITAPHIUM CAROLI V.

ex Guicciardino.

DEO OPT. MAX. S.

D. Carolo V. Imp. Cæs. Aug. Max. Indico, Turc. Afric. Germ. Hispaniæ, Siciliæ & Indiarum Regi, P. P. Principi potentiss. & invictiss. sacri Imperii liberatori, fundatori quietis, Christianæ Religion. acerrimo propugnatori; justitia, animi magnitudine, prudentia, religione, clementia, patientia, aliisq; insignibus virtutibus longé ornatiss. qui post ingentes ubiq; terrarum partas victorias, & clarissimos de Gallo, Turca, Afris, Italis, Germanis, actos triumphos, tot multis Indiæ provinciis & insulis etiam priscis incognitis, per legatos magno Reipub. Christianæ ornamiento inventis, atq; lustratis, deniq; post feliciter administratam, & prudenter constitutam Remp. Philippo filio tot amplissimis Hispan. Regnis, Flandriæ, & aliis provinciis inaugurato, Religione ductus ex Flandria in Hispaniam trajecit: seque in justum Hieronymiani ordinis cœnobium, ædibus illic jussu ejus constructis, recepit, ubi reliquum vitæ, quod vix biennium fuit, tranquil-

lissimé egit, & sanctissimé obiit XI. CAL. Octob. M. D.
LVIII. Joanna Lusitaniæ Princeps Hispaniarum guber-
natrix, patri opt. & max. P. Vix. ann. LVIII. mens. VI. dies
XXVII. Imperavit ann. XL. Regnavit ann. XLIII.

ANTWERPIANA.
IN ANTWERPIAM JUL. CÆS.
SCALIGER.

*O*ppida quot spectant oculo me torva sinistro;
Tot nos invidia pallida tela petunt:
Lugdunum omnigenum est: operosa Lutetia: Roma
Ingens: res Venetum vasta: Tolosa potens.
Omnimoda merces, artes priscaq; novaq;
Quorum insunt aliis singula, cuncta mihi.

IN AREA ARCIS ANTWERPIENSIS.

Ferdinando Alvarez á Toledo, Albæ Duci, Philippi II.
Hisp. apud Belgas præfect. quod extincta seditione, rebel-
libus pulsus, religione procurata, justitia culta, provinciæ
pacem firmarit, regis optimi minist. fideliss. positum.

IN MARIÆ.

Henricus Ranzovius, Regis Daniæ in Ducatibus Ad-
ministrato, Francisco ab Hallen Domino in Drakenburg
& Rintelem, ex equestri Brunsvicësi ordine nato, so-
cero suo, hac in urbe pié defuncto, anno nimirum 1553.
die 27. Septemb. marmoreum hoc monumentum con-
stituit: & jam secundum belli tumultibus destructum, in-
novavit.

IBIDEM.

Cornel. Scrib. Graphæus, præclaræ hujus urbis á secre-
tis, sibi suisq; & Hadrianaë Philippiaë dulciss. uxori vivens
pos